

Δήλωση

Δήλωση επί της απόφασης του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση C-311/18 - *Data Protection Commissioner κατά Facebook Ireland και Maximillian Schrems*

Εκδόθηκε στις 17 Ιουλίου 2020

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων εξέδωσε την ακόλουθη δήλωση:

Το ΕΣΠΔ χαιρετίζει την απόφαση του ΔΕΕ, στην οποία υπογραμμίζεται το θεμελιώδες δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή στο πλαίσιο της διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτες χώρες. Η απόφαση του ΔΕΕ είναι μείζονος σημασίας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων (ΕΣΠΔ) έλαβε υπόψη το γεγονός ότι το Δικαστήριο ακυρώνει την απόφαση 2016/1250 σχετικά με την επάρκεια της προστασίας που παρέχεται από την ασπίδα προστασίας της ιδιωτικής ζωής Ευρωπαϊκής Ένωσης-Ηνωμένων Πολιτειών, και το γεγονός ότι κρίνει έγκυρη την απόφαση 2010/87 της Επιτροπής σχετικά με τις τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες για τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε εκτελούντες την επεξεργασία εγκατεστημένους σε τρίτες χώρες.

Το ΕΣΠΔ συζήτησε την απόφαση του Δικαστηρίου κατά τη διάρκεια της 34ης συνόδου ολομέλειας στις 17 Ιουλίου 2020.

Όσον αφορά την **ασπίδα προστασίας της ιδιωτικής ζωής**, το ΕΣΠΔ επισημαίνει ότι η ΕΕ και οι ΗΠΑ θα πρέπει να επιτύχουν ένα πλήρες και αποτελεσματικό πλαίσιο το οποίο να εξασφαλίζει ότι το επίπεδο προστασίας που παρέχεται στα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στις ΗΠΑ είναι ουσιαστικά ισοδύναμο με το επίπεδο που διασφαλίζεται εντός της ΕΕ, στο πνεύμα της απόφασης.

Το ΕΣΠΔ είχε διαπιστώσει κατά το παρελθόν ορισμένες από τις κύριες αδυναμίες της ασπίδας προστασίας της ιδιωτικής ζωής επί των οποίων το ΔΕΕ βασίζει την απόφασή του για να την κηρύξει άκυρη.

Το ΕΣΠΔ, στις εκθέσεις του για τις ετήσιες κοινές επανεξετάσεις της ασπίδας προστασίας της ιδιωτικής ζωής, έθεσε εν αμφιβόλω τη συμμόρφωση προς τις αρχές της αναγκαιότητας και της αναλογικότητας σε σχέση με την προστασία δεδομένων κατά την εφαρμογή του δικαίου των ΗΠΑ¹.

Το ΕΣΠΔ προτίθεται να συνεχίσει να διαδραματίζει εποικοδομητικό ρόλο στην εξασφάλιση της διατλαντικής διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς όφελος των πολιτών και των οργανισμών του ΕΟΧ, και είναι έτοιμο να παρέχει συνδρομή και καθοδήγηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ώστε να τη βοηθήσει να θεσπίσει, σε συνεργασία με τις ΗΠΑ, ένα νέο πλαίσιο το οποίο συμμορφώνεται πλήρως με τη νομοθεσία της ΕΕ περί προστασίας δεδομένων.

Ενώσω οι **τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες** εξακολουθούν να είναι έγκυρες, το Δικαστήριο υπογραμμίζει την ανάγκη να εξασφαλιστεί ότι οι εν λόγω ρήτρες διατηρούν, στην πράξη, επίπεδο προστασίας που είναι ουσιαστικά ισοδύναμο με εκείνο που διασφαλίζεται από τον ΓΚΠΔ υπό το πρίσμα του Χάρτη της ΕΕ. Η αξιολόγηση του κατά πόσον οι χώρες στις οποίες διαβιβάζονται δεδομένα παρέχουν επαρκή προστασία είναι πρωτίστως ευθύνη του εξαγωγέα και του εισαγωγέα στο πλαίσιο της εξέτασης της σύναψης τυποποιημένων συμβατικών ρητρών. Κατά τη διενέργεια τέτοιας προηγούμενης αξιολόγησης, ο εξαγωγέας (εφόσον κρίνεται αναγκαίο, με τη συνδρομή του εισαγωγέα) λαμβάνει υπόψη το περιεχόμενο των τυποποιημένων συμβατικών ρητρών, τις ειδικές περιστάσεις της διαβίβασης, καθώς και το εφαρμοστέο νομικό καθεστώς στη χώρα του εισαγωγέα. Η εξέταση του τελευταίου γίνεται υπό το πρίσμα των μη εξαντλητικών παραγόντων που προσδιορίζονται στο άρθρο 45 παράγραφος 2 του ΓΚΠΔ.

Εάν από την εν λόγω αξιολόγηση προκύψει ότι η χώρα του εισαγωγέα δεν παρέχει ουσιαστικά ισοδύναμο επίπεδο προστασίας, ο εξαγωγέας ίσως χρειαστεί να εξετάσει το ενδεχόμενο να εφαρμόσει επιπρόσθετα μέτρα πέραν εκείνων που συμπεριλαμβάνονται στις τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες. Το ΕΣΠΔ διερευνά περαιτέρω ποια θα μπορούσαν να είναι τα εν λόγω επιπρόσθετα μέτρα.

Η απόφαση του ΔΕΕ υπενθυμίζει επίσης πόσο σημαντικό είναι τόσο ο εξαγωγέας όσο και ο εισαγωγέας να συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις τους που συμπεριλαμβάνονται στις τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες, ιδιαίτερα δε τις υποχρεώσεις υποβολής πληροφοριών σχετικά με τυχόν μεταβολή της νομοθεσίας στη χώρα του εισαγωγέα. Όταν οι εν λόγω συμβατικές υποχρεώσεις δεν τηρούνται ή δεν είναι δυνατόν να τηρηθούν, ο εξαγωγέας υποχρεούται βάσει των τυποποιημένων συμβατικών ρητρών να αναστείλει τη διαβίβαση ή να καταγγείλει τις ρήτρες ή να κοινοποιήσει στην αρμόδια εποπτική αρχή κατά πόσον προτίθεται να συνεχίσει τη διαβίβαση δεδομένων.

Το ΕΣΠΔ λαμβάνει υπόψη το καθήκον των αρμόδιων εποπτικών αρχών να αναστέλλουν ή να απαγορεύουν τη διαβίβαση δεδομένων σε τρίτη χώρα σύμφωνα με τις τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες αν, κατά την άποψη της αρμόδιας εποπτικής αρχής και υπό το πρίσμα όλων των περιστάσεων της εκάστοτε διαβίβασης, οι ρήτρες αυτές δεν τηρούνται ή δεν είναι δυνατόν να τηρηθούν στην εν

¹ Βλ. EDPB, EU-U.S. Privacy Shield - Second Annual Joint Review report (ΕΣΠΔ, Ασπίδα προστασίας της ιδιωτικής ζωής Ευρωπαϊκής Ένωσης-Ηνωμένων Πολιτειών - Δεύτερη έκθεση για την ετήσια κοινή επανεξέταση), https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/other/eu-us-privacy-shield-second-annual-joint-review-report-22012019_en και EDPB, EU -U.S.

Privacy Shield - Third Annual Joint Review report (ΕΣΠΔ, Ασπίδα προστασίας της ιδιωτικής ζωής Ευρωπαϊκής Ένωσης-Ηνωμένων Πολιτειών - Τρίτη έκθεση για την ετήσια κοινή επανεξέταση) https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/eu-us-privacy-shield-third-annual-joint-review-report-12112019_en

λόγω τρίτη χώρα, και η προστασία των διαβιβαζόμενων δεδομένων δεν μπορεί να εξασφαλιστεί με άλλο τρόπο, ιδίως όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο εκτελών την επεξεργασία δεν έχει ήδη αναστείλει ή τερματίσει τη διαβίβαση.

Το ΕΣΠΔ υπενθυμίζει ότι έχει εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις παρεκκλίσεις του άρθρου 49 του ΓΚΠΔ² και ότι οι εν λόγω παρεκκλίσεις πρέπει να εφαρμόζονται κατά περίπτωση.

Το ΕΣΠΔ θα εξετάσει διεξοδικότερα την απόφαση και θα παράσχει περαιτέρω διευκρινίσεις για τους ενδιαφερομένους και κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη χρήση των μέσων για τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτες χώρες σύμφωνα με την απόφαση.

Το ΕΣΠΔ και οι ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές είναι έτοιμες, όπως αναφέρει το ΔΕΕ, να διασφαλίσουν τη συνεκτικότητα σε ολόκληρο τον ΕΟΧ.

Για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Προστασίας Δεδομένων

Η Πρόεδρος

(Andrea Jelinek)

² Κατευθυντήριες γραμμές 2/2018 του ΕΣΠΔ αναφορικά με τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 49 του Κανονισμού 2016/679, οι οποίες εκδόθηκαν στις 25 Μαΐου 2018, https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_guidelines_2_2018_derogations_en.pdf, σ.3